

## Rokitanski „v Pesnici“.

To vam je bilo smeha zadnjo nedeljo, ko smo brali na vabilih slov. bauernbunda ptujskega, da priredi ob 3. uri potovalni shod v Pesnici. Saj res, za ljudi mišljenja »slavnega« Rokitanskega bi bilo najbolje zborovanje v Pesnici, da bi vse njihove nazore skupaj odnesla od nas v Dravo in še dalje in bi jih nikdar več ne bilo nazaj med nas.

Kakšno pa je bilo zborovanje pri Fluherju na Pesnici? Ob treh bi se imelo pričeti, pa se je pričelo še le ob 1/2 5 uri. Po dolgem, dolgem čakanju je prišlo kakih 50 mož skupaj. Največ vabil so poslali v Jarenino. Došli so: Anza in Lojz Gornik, Jan. Jager, K. Fleischhacker, Reininger z Ledinekom in še par mož. To je bilo vse. Zato je žalostno vzdihnil oskrbnik Fluherjev: Von Jaring kommt kein Teufel nicht! Lep kompliment za jareninske bauernbundarje! Prav tako; zavedni Slovenci so vedeli, da so pridejo na pesniški shod volkovi v ovčji obleki, ki hočejo slovenskemu kmetu za mrvice minljivih dobrot vzeti najdražjo svetinjo: živo vero v Boga, ki je človeku vir časne in večne sreče. Čakali so na četrti vlak upajoč, da bo jim pripeljal kaj somišljenikov s Št. Ilja, pa ni bilo žive duše. Potrtega srca so pričeli ob 1/2 5 uri zborovanje, ki je trajalo do 6. ure.

Prvi je nastopil znani Zadravec ter pozdravil zborovalce v imenu božjem (!), je pobožno zavijal oči, kakor da bi bili bauernbundarji res sami angelci. Pesek v oči! Govoril je o namenu slov. kmečke zveze kake četrt ure. Njegov govorček je bil edini slovenski.

Za njim je prišel na vrsto baron Rokitanski. Razpravljal je o obilih davkih, ki tlačijo kmeta, nasteval premoženje, ki ga neki imajo duhovniki in cerkve. Ostal ni dolgo pri kmečkih zadevah, temveč je kmalu pokazal svoje liberalne rogove s tem, da je na nečuvčen način začel napadati duhovski stan in pošteno katoliško ljudstvo, ki se drži svoje vere. Rekel je, da duhovniki sicer neusmiljeno stiskajo ljudstvo, si kupičijo premoženje, pa od sebe ne dajo ne vinarja za ljudstvo. Vsak pošten katoličan vé, kaka neresnica je to. On tudi spoštuje duhovnike, pravi dalje, in bi si želel poštenega duhovnika na smrtni postelji (ha, kako pobožno je naenkrat!). Toda kateri so ti duhovniki? Dovolj je, če povem, da je jemal na shode s seboj znane odpadlega duhovnika Ferka ter ga na shodih hvalil in povzdigoval na vso moč. No, take pa mu privoščimo iz celega srca, drugih res ni vreden. Da ljudstvo posluša

glas svojih dušnih pastirjev, se drži svoje vere, to barona najbolj grize. Zato je bil ves ljut na duhovnike, ki se vneto trudijo za častni in večni blagor svojega ljudstva in je izjavil, da klerikalizem nič ne velja, naj si bo nemški ali slovenski in da bo slovenski bauernbund napel vse moči, da tudi slov. kmet obrne hrbet klerikalizmu, to je katoliški veri in duhovnikom. Seveda barona jezi, da se naše pošteno ljudstvo še drži od Boga mu postavljenih voditeljev, in je tako zanj med Slovenci še grozdje prekislilo. Sicer bi nemški nacionalci — tak je tudi Rokitanski — radi kar pohrustali Slovence, toda na tem shodu je baron previdno skril zgrabljivost nemškonacionalnega volka, pa pokazal prizanesljivo ovčjo naravo, češ, njemu so enako dragi slovenski in nemški kmetje. Naposled se je grdo napadel našega poslanca Robiča, češ, da se nič ne briga za kmete, kateri so ga volili, temveč, da vsikdar gre v stran, kadar se v zbornici kaj razpravlja za kmeta. Seveda, tudi to ni res! Še nedavno se je potegnil Robič v državni zbornici za viničarsko šolo pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, za uravnavo Pesnice, za odpravo vinske klavzule. Ali mar ni to za kmeta?!

Tako je svetlila luč barona Rokitanskega zborovalcem na Pesnici! Tretji govornik je bil črešnjevski Kresnik. Svojo bauernbundarsko modrost je prodajal v nemškem jeziku. Priporočal je navzočim, naj ob volitvah volijo le tistega, ki za plug ali za rog drži, t. j. kmeta. Čudno res, kako da ni vprašal Rokitanskega, je li tudi on držal za plug ali za rog, ko se je z vso silo ponujal kmetom graške okolice za poslanca, pa je k sreči propadel. Tudi je nekaj kvasil, kako bi naj kmetje in meščani skupaj držali. Minili so časi, ko so največji nasprotniki našega ljudstva po južnoštajerskih mestih in trgih imeli popolnoma v oblasti slov. kmeta, toda naše kmečko ljudstvo je začelo spoznavati svoje dozdnevne prijatelje in jim vedno bolj obrača hrbet. Edino pametno tako! Saj nihče na svetu ni dolžen polniti žepov najbolj zagrizenemu svojemu sovražniku.

Kot zadnji je govoril kratko o gospodarskih rečeh vpokojeni poslanec Girstmajer Francelj.

Tak je bil pesniški shod. Sredi glavnih bauernbundarjev so ga sklicali, pa jih niso zbobnali več skupaj kot 50, to je že smola. In od teh so še bili nekateri iz Maribora in orehovski Bračko. Kake dobrote hoče deliti slovenska kmečka zveza ptujskih nasprotnih nam trgovcev, sedaj vemo. Slovenska kmečka zveza se imenuje in vendar so bili na pesniškem shodu od 4 govorov trije

nemški. To vam je prava slovenska zveza! Edino pravo ime za njo je: Nemškutarska kmečka zveza.

## Državni zbor.

### Začasni državni proračun sprejet.

Štiri leta si je vlada dajala sama dovoljenje, pobirati davke in skrbeti za državne potrebe, ker državni zbor ni bil delaven. V prvo se je letos za drugo polletje doseglo postavno dovoljenje državnega zbora. Pri tej priložnosti so izrazili zastopniki raznih strank svoje želje, na katere se ima ozirati vlada. Govorniki jugoslovanske napredne stranke (dr. Tavčar), slovensko-hrvatskega kluba (Vuković) in slovenskega središča (Barwinsky) so izrazili zahteve svojih strank. Dr. Tavčar je sanjari o zvezi vseh liberalnih slovanskih poslancev ter pristavil: »Avstrija se ne sme vladati ne v slovanskem, ne v nemškem, temveč v liberalnem duhu«. To bo toraj sreča za Slovence, če nas bojo nemški liberalci pritiskali na steno, kakor so to delali nad 30 let! Zginulo nas je Slovencev tekoma zadnjih desetletij, ko so bili liberalci na kermilu, v morju nemške grabljivosti brez števila; in dr. Tavčar želi zvezo z našimi narodnimi sovražniki, naj še te peščice Slovencev zginejo po Štajerskem in Koroškem, kar se nas je otelo. Opat Treuenfels je izjavil v imenu nemške katoliške stranke, da njegova stranka je za ravnopravnost vseh narodov v Avstriji; nobeden narod ne sme zavživati nikake predprave. A ker je Avstrija katoliška država, se ima tudi ozirjati na katoliško prebivalstvo. Tu je nastal hrup pri prusaskih poslancih. Dr. Tavčar pa je zaklical: To je grob Avstrije. Tako toraj. Najtrdnjša vez, ki je združevala in združuje vse avstrijske narode: sv. vera katoliška, bi bila vzrok, da Avstrija propade! Ali zamore mož, ki je priden katoličan, tako govoriti? In zdaj naj še kdo reče, da v Slovincih ni liberalcev? Naj še kdo trdi, da vera ni v nevarnosti?

### Minister dr. Körber govori o katoliški cerkvi.

Ministerski predsednik dr. Körber se ni pokazal prave barve, kaj on misli o gonji avstrijskih prusakov v državnem zboru proti katoliški cerkvi. Zadnjič je pa vendar besedo povzel ter rekel, da je katoliška cerkev močna dovolj, da njej tudi zdajšnji boji, ki so se pojavili v Avstriji proti njej, ne morejo škodovati. Ni pa mož izgovoril ni ene besede ne nasproti prusaskim poslancem, ki še vedno

torej. Milostljivi gospod hauptman mi je rekel, ko sem mu tožil, da te stavbe ne pretrpimo: — Prijatelj, — veste, on mi pravi vedno »prijatelj«, med seboj sva dobra kamarata! — rekel mi je torej: prijatelj, ne bojte se: za to stavbo ni take sile. Brez dvoma vam bo zadostovala vaša enorazrednica. Bil je tukaj včeraj vaš gospod fabrikant Hirš in je omenil, da misli za otroke fabriških delavcev sam lastno šolo postaviti.

Župan je pogledal samozavestno na začudene sosede in se obližnil same radosti, da jih je tako iznenadil.

— Hirš da hoče staviti šolo? — se je čudil cerkovnik.

— Da, in daje tam fabriške otroke zastonj poučevati, — zastonj! — je povzdignil župan prst in primignil z očmi.

— Žid ne da ničesar zastonj, — je rekel cerkovnik odkimaje z glavo. — Verujte mi, gospodje sosedi, v tem je neka zvijača.

— Kaka zvijača?! se je obregnil svetovalec Košir.

— Kaka? — je zganil cerkovnik z ramami. — To lahko vidi slepec. Žid je nemčur in bode zahteval, da bi se otoci v šoli učili nemški.

— Seveda bode zahteval! — mu je pritrdil predstojnik zasmehljivo. — Mislite, da jaz tega ne vem, vi modrijan? Rekel mi je

to takoj v mestu neki župan in napravil celo pridigo, da tega ne smem dovoliti, da bi bila večna sramota, če bi se vgnezdila v naši občini nemška, niti ne vem kako jo je imenoval — zdi se mi, da šulterajnska šola.

— Povedal vam je sveto resnico, — je rekel cerkovnik.

Župan je pihnil iz špica dogorek in potegnil iz naprsnega žepa pipo: — Zdaj pa si zapušim zopet iz fajfice, ta še vendar najboljše diši.

— In kaj ste rekli onemu županu? — je vprašal Košir, se oprl z obema laktoma ob mizo in gledal županu zvedavo v oči.

Župan je pokimal z glavo, podavaje gostilničarju steklenico: — Johannes, prinesi mi še kapljico. — No vidiš, rekel sem mu torej: Jaz za svojo občino skrbim in skrbel bi za njo preklicano slabo, če bi ne prijel z obema rokama, kar nam kdo zastonj daje. — Povedal sem mu: — Mi pri nas nismo nikaki bogatini, mi smo siromaki. —

— In kaki, — pristavil je Oboril in udaril prazno kupico ob mizo.

— Jaz pravim, — je nadaljeval župan v svoji razpravi, — mi smo siromaki in veš, kaj je šola? Gospod, šola ni kaka lesena koča in dvorazredno šolo postaviti, to gospod ni noben špas!

Župan je potresel z glavo in namignil z očmi kakor bi hotel reči: Nisem-li modro govoril?

— Sakra, vi ste mu povedali, — je smejal svetovalec.

— In kaj vam je na to rekel?

— Da bi naj prodali kos občinskega zemljišča in se ne uklanjali židu.

— To pa to, prodati še občinsko zemljišče, ko ni treba, — je zaklical Košir. — Hoče-li žid za te berače šolo postaviti — zakaj bi jo stavili mi?

— Ali dovolite, gospoda, — ozval se je cerkovnik.

— Hočete zopet govoriti? — se je zarežal nanj Košir. — Mislite, da imate več razuma ko mi gospodje odborniki?

— No ne, tega ne mislim, — se je izgovarjal cerkovnik, — a tovarničar bi bil primoran tudi na razširjenj šoli davku primerno prispevati, mi pa bi bili vendar gospodje v tej šoli.

Dalje.

## Smešničar.

Na popotovanju. A: »Zakaj se imenuje štajerski učiteljski časopis 'Popotnik'?' B: »Zato, ker popotuje iz tiskarne v tiskarno.« A: »Torej ti tudi nimaš upanja, da bi 'Popotnik' v Celji ostal?' B: »Nikakor ne.«